

[Valdemar Sørensen.]

Jeg maa for mit eget Vedkommende sige, at den økonomiske Udvikling, som er foregaaet i det sidste halve Aar, har bestyrket mig i denne Opfattelse.

Jeg hører til dem, der ubetinget mener, at naar vi ikke har kunnet standse Prisstigningerne — og det har jo været umuligt at gøre det med nogen virkelig Virkning —, har den Befolkning, der arbejder, Lønarbejderne, Tjenestemændene og andre, et billigt og retfærdigt Krav paa i nogen Maade at blive holdt skadesløse. Men naar man gør det ved Lønstigning, saa virker hele denne Lønstigning, hele denne Produktionsfordyrelse naturligt ind paa den fremtidige Prisbevægelse. Der maa jeg erkende, at for saa vidt det nu viser sig, at det, som er foregaaet med Hensyn til Lønstigninger i Løbet af den senere Tid, kommer til at virke paa store og vigtige Varegrupper, enten i Produktion eller Omsætning, saaledes at der sker væsentlige Prisstigninger, saa kan Situationen meget let udvikle sig hen til, at det bliver nødvendigt at foretage et almindeligt Prisstop.

Det er derfor, jeg synes, Øjeblikket i den Henseende er meget alvorligt, og at denne Lov, vi her taler om, er i Centrum af Begivenhederne. Det er naturligvis rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Prieme sagde, at der er en Mængde handlende, der med Hensyn til Afknappning af deres Levevilkaar er i ganske samme Baad som Arbejderne og Tjenestemændene, og det er givet, at dette Problem rejser sig ved Siden af alle andre, selv om man ikke dér kan generalisere, fordi der upaatvivlelig er mange handlende og erhvervsdrivende i Industrien, som har det lige saa godt eller bedre end f. Eks. Landbruget. Det er nødvendigt at have sin Opmærksomhed henvendt paa hele dette Problem, hele det Sammenspil af Forøgelse af Lønningerne og Forhøjelse af Priserne og den Stilling, som baade Erhvervslivet og Forbrugerne kommer til at indtage ved dette. Jeg vil gerne høre, hvad den højtærede Handelsminister har tænkt sig om denne Udvikling med de Konsekvenser af Situationen, der saa at sige løber sammen i denne Lov.

Det har navnlig Betydning, fordi man i saa Tilfælde maa vide, hvor Myndigheden ligger, og jeg maa sige, at jeg i den Tid, som er gaaet, altid har været lidt i Vildrede med, hvor Priskontrolraadets Myndighed begyndte og hvor den holdt op, og hvor den højtærede Handelsminister sætter ind. Jeg vilde sætte megen Pris paa, om vi under den korte Udvalgsbehandling i alt Fald kunde

faa nogen Klarhed over dette. For til syvende og sidst er det min absolutte Overbevisning, at Priskontrol og dens Prisreguleringsarbejde og Held eller Uheld med dette Arbejde staa og falder med den Opfattelse, som man ude i Befolkningen danner sig om dette Kontrolraad, dets Stilling, dets Initiativ, dets Myndighed, dets Evne til at føre igennem den Regulering, som i Øjeblikket er et af de vigtigste Problemer i Samfundslivet.

Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget til en kort og velvillig Udvalgsbehandling og til Vedtagelse.

Aksel Larsen: Saa vidt jeg har fulgt med, har Debatten om denne Sag været ført ud fra den Opfattelse, at Spørgsmaalet om Prisstigninger eller Ikke-Prisstigninger i meget væsentlig Grad er et Spørgsmaal om Prislov og Priskontrol. Nu spiller Priskontrol naturligvis en meget stor Rolle, men man gør dog klogt i altid at erindre sig den Redegørelse, som Priskontrolraadet selv udsendte og lod offentliggøre i Aviserne den 25. Oktober i Fjor.

I denne offentlige Redegørelse fra Priskontrolraadet blev der paapeget, hvis jeg ikke husker meget fejl, fire Elementer som de væsentlige Aarsager til Prisstigningerne. Man gjorde først opmærksom paa Stigninger i Eksportpriser og Importpriser. Derpaa gjorde man opmærksom paa de Prisstigninger, der direkte eller indirekte stod i Forbindelse med Kornloven eller var affødt af Kornloven. Derpaa henviste man for det tredie til de Prisstigninger, der skyldtes Statens, Rigsdagens, Regeringens og Kommunernes Virksomhed, f. Eks. gennem Forhøjelse af Jernbane- og Posttakster og gennem Forhøjelse af Gas- og Elektricitetspriser o.lign., og i samme Forbindelse nævnte man Lønstigning, som Aarsager til Prisstigninger. Endelig for det fjerde gjorde man opmærksom paa de Forhøjelser, der var foretaget i Strid med Lovens Bestemmelser om tilladt Avance.

Om denne sidste Faktor ved Prisstigningerne sagde man derpaa noget om, at det var svært at gribe ind, fordi den eksisterende Lov ikke gav Myndighederne tilstrækkelig Beføjelse. Nu maatte dette overraske en Del, ligesom det maatte overraske en Del, at det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen i Dag siger, at han ikke tror, det er muligt at lave et effektivt Prisstop. Da man vedtog Lovkomplekset i Maj Maaned i Fjor, motiverede man netop Loven om Ophævelse af Pristalsreguleringen af Arbejdslønningerne med, at denne Ophævelse